

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Bystřickou v právní věci žalobce **A.A.**, zast. Hanou Demeterovou, pracovnící o.s. Pomoc jednomu člověku se sídlem Horská 2107/2c, 128 00 Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4.2011, č. j. OAM-23/LE-PA03-PA03-2011,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 4.4.2011, č.j. OAM-23/LE-PA03-PA03-2011 se zrušuje pro vady řízení a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 4.4.2011, č. j. OAM-23/LE-PA03-2011 žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů. Uvedl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce, občan Ruské federace, národnosti čečenské dne 1.2.2011. Uvedl, že do listopadu roku 2005 žil s rodiči a sourozenci v D., posléze odešel do Rakouska, kde žijí jeho dva bratři a požádal tam o mezinárodní ochranu. Na základě mezinárodních dohod byl předán počátkem roku 2006 do České republiky, kde 13.1.2006 požádal rovněž o mezinárodní ochranu. Řízení bylo zastaveno dle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, protože žalobce svévolně opustil azylové zařízení a neposkytoval správnímu orgánu potřebnou součinnost. Žalobce odešel zpět do Rakouska, v únoru 2010 byl opět vrácen do České republiky. Odtud dle svého tvrzení odcestoval kamionem do Moskvy a následně do D.. Do listopadu 2010 pobýval v domě svých rodičů, odkud znovu odcestoval do Rakouska. Tam opět požádal o mezinárodní ochranu. Po provedení pohovoru toho převezli do České republiky, kde podal současnou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Naposledy tedy svou vlast opustil 26.11.2010 z důvodu obav ze zabití a uvěznění. Při svém posledním pobytu v D. žil doma

s rodiči, pomáhal otci s hospodářstvím a ve volném čase trénoval v tělocvičně. Byl stále doma, nikam nechodil, aby neměl potíže. Během svého pobytu dostal pozvánku na prokuraturu, kterou přinesli dva lidé v civilu a představili se, že jsou z prokuratury v G. Dostal také předvolání z vojenské správy, které mu osobně přinesl také člověk v civilu. V případě návratu do vlasti se obává uvěznění, protože „oni“ si důvody vždy vymyslí, vždy si najdou paragraf. Když má někdo zmizet, tak zmizí. V jeho vlastní to chodí tak, že třeba 50 lidí zatknou, polovinu propustí, některé uvězní a někteří zmizí. Žalobce popsal své problémy, které měl v zemi původu před svým prvním odcestováním v roce 2005. Tenkrát pro něho přijeli muži ve vojenských uniformách, žalobce nevěděl ke komu patřili. Odvezli ho na nějaké policejní oddělení, kde byl asi jeden den, bili ho a ptali se ho na bratry. Žalobce tenkrát nevěděl, kde bratři jsou, až později se dozvěděl, že již pobývali v Rakousku, kde následně dostali azyl. Otec vojákům za jeho propuštění zaplatit. Tenkrát mu tam zlomili ruku a dosud má na levém lokti jizvu od pout. Následně mu otec obstaral vízum a mohl odjet do České republiky. Při svém pobytu v roce 2010 opět začal mít obavy o svou bezpečnost, neboť obdržel předvolání na prokuraturu a na vojenskou správu. Mohl by být uvězněn pro nic za nic. Žalobce předložil nedatované předvolání na ORČ (dle jeho tvrzení prokuraturu) při ministerstvu vnitra Č. r. v G. na dne 19.10.2010 a nedatované předvolání na vojenskou správu v Ch. na den 5.10.2010. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci v žádné z jejich forem. Konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti na základě kterých by mu bylo možno udělit mezinárodní ochranu dle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Uvedl, že žalobce do České republiky přicestoval pouze ve snaze dostat se za bratry do Rakouska, přičemž odchod z vlasti zdůvodňoval rovněž obtížemi, které mu přinášelo tamější prostředí. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobcovo tvrzení o ohrožení jeho života je nadnesené, bez problémů se po několikaletém pobytu v zahraničí vrátil domů a žil stejně jako před prvním odchodem z vlasti v D. v obci S. se svými rodiči a bratrem, měl možnost se věnovat zápasnickému sportu. Zobecnování negativních jevů v oblasti severního Kavkazu a vztahování nebezpečí věznění či mizení osob na sebe samého se jeví správnému orgánu jako spekulativní ve snaze docílit výhod, které žalobci nepřísluší. Žalovaný vyslovil rovněž pochybnosti o věrohodnosti tvrzení žalobce v souvislosti s jeho návratem do D. v roce 2010. Dle jeho názoru dokumenty, které žalobce předložil, nemají základní znaky věrohodnosti. Pochybnosti vzbuzují údaje na jízdenkách na autobus a absence dat vydání doložených předvolání. Není jasné a nebylo žalobcem vysvětleno, proč by měl být předvolán na ORČ Č. r. , o kterém tvrdí , že by to mohla být prokuratura v G.. Žalovaný přičetl k tíži žalobce, že nedokázal vysvětlit, proč rakouským imigračním orgánům předložené dokumenty nestačily k tomu, aby jeho pobyt v zemi původu v roce 2010 považovaly za reálný. Rovněž údajné zadržení žalobce v roce 2005 a vyslýchání kvůli starším bratrům se na pozadí absence jakéhokoli takového jednání místních orgánů vůči nejmladšímu z bratrů žalobce i vůči rodičům jeví jako nepravděpodobné nebo nadnesené. Žalovaný také poukázal na rozpory ve výpovědích žalobce, z kterých dovedl nevěrohodnost žalobcem poskytovaných informací. Při pohovoru v prvním řízení žalobce uvedl, že po předvedení ruskými vojáky na jejich služebnu se jeho i otce ptali na pobyt žadatelových bratrů a přitom dostal ránu do krku. Nezminil nic o tom, co vypovídal v druhém řízení, že ho tam bili, zlomili mu ruku a na levém předloktí má jizvu od pout. Rozpor byl také v tom, že v prvním řízení žalobce uváděl, že po propuštění se schovával u strýce a otec mu mezi tím zařídil vystavení cestovního pasu a víza a v současném pohovoru uváděl, že cestovní pas již měl a otec mu přes známé zajistil vízum. Popřel také, že by v prvním řízení uvedl, že dostal dne 8.11.2005 povolávací rozkaz a nyní uvedl, že v době prvního pobytu doma nedostal nikdy

povolávací rozkaz k nástupu na vojenskou službu. Dodal, že nic takového neříkal, následně svoji výpověď změnil a uvedl, že nepochopil otázku a že začátkem listopadu skutečně dostal povolávací rozkaz. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce uvedl, že v zemi původu dosud žijí jeho rodiče a mladší bratr, který se nedávno oženil, který dle žalobce vyjádření žije spokojeným rodinným životem i přesto, že má v zahraničí 3 bratry, kteří by se měli svým odchodem do zahraničí minimálně vyhybat nástupu zákonné vojenské služby. Dle žalobce mladšímu bratrovi nehrozí takové nebezpečí jako jemu, protože všechny jeho problémy začaly kvůli starším bratrům. S ohledem na ty skutečnosti žalovaný vyslovil, že je nepochopitelné, že žalobce by měl mít v zemi původu problémy kvůli svým dvěma bratrům pobývajícím v zahraničí, přičemž nejmladší bratr by problémy kvůli třem bratrům v zahraničí mít neměl. Nedokázal vysvětlit, proč by problémy měly hrozit pouze jemu a ne žádnému z dalších členů rodiny, kteří v S. dosud bez problémů žijí. Další rozpor spatřil žalovaný v tom, že v prvním řízení žalobce uvedl, že dům jeho rodičů už neexistuje. V současném řízení však uvedl, že je opravený a rodina v něm bez problémů žije. V prvním řízení jednoznačně tvrdil, že se telefonicky od bratra dozvěděl, že dům jeho rodičů podpálili lidé, kteří přišli kvůli bratrům. V současné době uvedl, že nic o tom přesně neví. Řekl jen to, co věděl od bratra a od rodičů ale nebyl tomu přítomen takže podrobnosti neví. Dále žalovaný konstatoval, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu má spekulativní podtext, neboť žalobce jednoznačně vypověděl, že nechtěl žádat o azyl v České republice. Měl ale jen české vízum, proto ho po žádosti o azyl v Rakousku vrátili do České republiky. On by však chtěl trvale žít v Rakousku, kde má bratry a přítelkyni, se kterou by se chtěl oženit. Nereálnost obav žalobce žalovaný dovodil také z toho, že po několikaletém pobytu v zahraničí se žalobce vrátil do země původu bez problémů a žil tam 10 měsíců. Žalovaný neshledal podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ani dle § 13 až 14 zákona o azylu. Dále neshledal podmínky ani pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Nebylo zjištěno, že by žalovaný byl v případě návratu do země původu ohrožen vážnou újou. Obavy z vojáků a z místních orgánů kvůli nástupu základní vojenské služby nebo pobytu jeho bratrů v zahraničí shledal žalovaný vzhledem k pochybnostem o věrohodnosti výpovědi žalobce za neopodstatněné. Konstatoval, že obavy žalobce vyplynuly z nadnesených úvah a spekulací.

Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. Konstatoval, že žalovaný v řízení porušil § 2 odst. 4 správního řádu, dle kterého povinnosti správního orgánu dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Rozhodnutí ve věci žalobce je však v přímém rozporu s odůvodněním rozhodnutí o udělení azylu Č. R.O. Tomuto žadateli byl sice udělen azyl z humanitárních důvodů z příčiny nemoci, ale v odůvodnění rozhodnutí je žalovaný mimo jiné konstatováno, že „navíc v Ruské federaci dochází k diskriminaci lidí pocházejících z Kavkazu. Tito lidé jsou diskriminováni na úřadech, jsou terčem policejní šikany a zejména brutálních útoků ze strany ruských skinheads ...“. V odůvodnění rozhodnutí o neudělení azylu žalobci však naproti tomu žalovaný uvádí, že jeho obavy o vlastní bezpečnost a z šikany jsou nadsazené a spekulativní. Žalobce zdůraznil, že mu bylo 7 let, kdy začala čečenská válka, ve které zahynulo 250 tisíc lidí a stejný počet Č. byl vyhnán do dalších regionů Ruské federace. Přes 200 tisíc lidí Ruskou federaci opustilo a hledalo azyl v cizích zemích. Zemi původu opouštějí i přesto, že to příslušníkům kavkazských národů není blízké. Rodinné a přátelské vztahy jsou pro ně nejdůležitější v životě. Činí tak z důvodu přímého ohrožení života. Z informačních zdrojů je zřejmé, že v severo-kavkazských regionech Ruské federace pokračují nezákonná mizení beze stop, mučení, vraždy a únosy.

Žalobce neopustil vlast pouze proto, že nechtěl sloužit v armádě a být se svými dvěma bratry v Rakousku. Učinil tak proto, že po tom, co zažil v zemi původu, chce nadále žít bez neustálého strachu nejen o život, ale i strachu z věznění v neuvěřitelně nelidských podmínkách. Žalobce zdůraznil, že odmítnutí služby v armádě a možnost nastoupení náhradní vojenské služby nejsou ve skutečném životě realizovatelné, kromě vrstvy zbohatlíků, kteří své syny za obrovské sumy vykupují z vojenské služby. Tvzení žalovaného ohledně možnosti domáhat se nápravy v případě šikany a špatného zacházení se žalobci jeví jako opsaná z tiskových zpráv Ruské FSB. Ve skutečnosti dochází ke stíhání jednoho viníka na několik tisíc případů. Když bylo žalobci 19 let a hrozila mu vojenská služba, jeho příbuzným se podařilo zajistit mu za úplatek české vízum a poslali ho za bratry do Rakouska. Za bratry, kteří dostali azyl v Evropě hrozila žalobci msta ze strany ruských úřadů, která je nejlépe vykonatelná právě při službě v armádě, kde nemá člověk vůbec šanci se bránit šikaně a útokům na zdraví a život. Žalobce tedy odjel do Rakouska, na základě Dublinské dohody byl však deportován do České republiky, kde byl nucen požádat o azyl, aby se vyhnul deportaci do země původu. Netajil se tím, že v ČR neměl úmysl žádat o azyl. Toto jeho přiznání žalovaný komentoval slovy „jeho žádost má jednoznačně spekulativní podtext, protože nechtěl zůstat v ČR...“. Po nucené deportaci do ČR se žalobce opět vrátil do Rakouska a žádal tam o azyl, přičemž do České republiky byl deportován až po 4 letech. Žalobce věděl o tom, že v České republice je projednáváno více žádosti Č. o udělení mezinárodní ochrany, vyřízení azylových žádostí trvá 7 – 8 let a během té doby není možno opustit území ČR. Protože to pro žalobce znamenalo dlouhodobou rozluku s rodinou s nejistým výsledkem a v případě odmítnutí žádosti by byl ohrožen násilnou deportací do vlasti, rozhodl se žalobce sám odjet domů. Nebylo to proto, že mu tam nic nehrozilo. Učinil tak proto, aby tam strávil nutnou dobu, aby se později pokusil odjet přímo do Rakouska a nevztahovala se na něj omezení spojená s Dublinskou dohodou a vydáním českého víza. Do země původu odjel nelegálně, aby se vyhnul zvýšené pozornosti FSB k sobě a k své rodině a nemusel v Praze na Velvyslanectví RF žádat o ruské doklady. Nejednalo se o bezproblémový návrat domů, nelegální přeprava je spojena se značným nebezpečím. Doma se prakticky neustále skrýval, vycházel pouze do tělocvičny nebo do okolí domu. Žalobce se pozastavil rovněž nad údivem žalovaného, že rodina žalobce opět žije v domě, o kterém žalobce v prvním řízení řekl, že byl vypálen. Žalovaný tedy považuje za podivné, že rodiče dům opravili a bydlí v něm dále. Bylo to proto, že neměli kam jít. Závěr žalovaného o tom, že mladší bratr A. žije s rodinou spokojeným rodinným životem je cynickým překroucením slov žalobce. Jeho příbuzní žijí v atmosféře každodenních únosů a vraždění, oblast Ch. nedaleko čečenské hranice v D., kde žijí, je jednou z nejnebezpečnějších oblastí severního Kavkazu. U kavkazských národů je však tradicí, že nejmladší syn žije s rodinou a stará se o rodiče. V evropské společnosti je těžko pochopitelné, že syn rodiče neupustí ani v případě nebezpečí vlastního života. Žalobce se rozhodl k opuštění země původu po obdržení předvolání na čečenskou prokuraturu a do armády. Žalovaný použil výraz, že byl žalobce předvolán do vedlejší „svazové republiky“. V Rusku ale již neexistuje pojem svazová republika, a to od doby rozpadu sovětského svazu. Žádné administrativní hranice ve vnitřním Rusku nejsou. Občané celého kavkazského regionu jsou neustále vyhledáváni a předvoláváni bezpečnostními orgány z různých oblastí Ruska. Předvolání na prokuraturu je samo o sobě nebezpečím reálnou hrozbou zmizením beze stopy, především pro mladé kavkazské muže. V případě žalobce, jehož bratři mají azyl v Evropě a on sám několik let žil v Evropě a žádal o azyl, je nebezpečí mnohonásobné. Žalobce dále konstatoval, že došlo k závažnému porušení § 19 zákona o azylu, dle kterého je třeba dbát na ochranu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, zejména nelze sdělit jakýmkoliv způsobem údajným původců pronásledování nebo

vážné újmy informace o žádosti a nelze ani získat v souvislosti s řízením ve věci mezinárodní ochrany informace o žadateli o udělení mezinárodní ochrany od údajným původců pronásledování nebo vážné újmy. Přesto v dopise z března 2011 Policie ČR konstatuje, že se obrátila se žádosti o ověření totožnosti žalobce na velvyslanectví RF v ČR. Bylo to tak učiněno i přesto, že při prvním pobytu v Rakousku a ČR v roce 2000 byla žalobcova totožnost prokázána bez jakýchkoliv pochybností, v databázi Rakouské i České policie se od té doby nacházejí jeho údaje včetně otisků prstů. Policie tvrdí, že se obrátila na velvyslanectví RF v době, kdy žalobce nebyl žadatelem o azyl, tento fakt je ale nepravdivý, protože žalobce byl do ČR deportován z Rakouska v pozici žadatele o azyl. V řízení se žalobcem došlo i k dalším vadám. Žalovaný obecně v době pohovoru nepřikládá význam psychickému stavu žadatele o azyl, i když se vlastně rozhoduje o jeho osudu, a proto se člověk může lehce dopustit při popisování událostí drobných nepřesností. Dochází také k nekvalitní práci tlumočnicka při azylovém řízení. Překladaelé nepřekládají vše, vynechávají slova, nebo jejich smysl vysvětlují špatně. Žalobce považuje za nezákonné, že žalovaný zakazuje pořizování audiozáznamů pohovorů se žadateli o mezinárodní ochranu. V souvislosti s tím byla v listopadu podána stížnost k ombudsmanovi. Žalobce se pozastavil nad konstatováním žalovaného na čl. 12 napadeného rozhodnutí o tom, že velvyslanectví ČR v Moskvě nevylučuje tlak ze strany státních orgánů na neúspěšné žadatele o azyl, jen se přiklání k tomu názoru, že nejsou perzekuováni z tohoto důvodu ale z jiných. Žalobcovi dva bratři mají s rodinami politický azyl od roku 2004 v Rakousku, a již jen tato skutečnost je příčinou k politickému pronásledování žalobce. Dalším důvodem je, že jako Č. odmítá jít do Ruské armády. Co čeká navrátilce, popisuje např. S.G. z organizace Memorial nebo generální ředitel Norského helsinského výboru v dopise ex-ministru Michaelu Kocábovi. Navíc žalovaný nerespektuje nejenom vlastní rozhodnutí v případech jiných Č., ale ani např. usnesení výboru pro práva cizinců včetně názoru ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga, který jako senátor na zasedání výboru pro práva cizinců vyslovil, že mimo jiné rovněž v D. jsou vražděni ti, kteří pomáhají právnímu státu, situace na severním Kavkazu je velmi nedobrá, bezpečnost lidí, kteří se bojí o život je ohrožena a proto je přirozené, že mnoho lidí žádá u nás o azyl. Dále žalobce poukázal na podnět Výboru pro práva cizinců k otázkám poskytování mezinárodní ochrany a návratové politiky do země původu s ohledem k osobám z Čečenska a osobám čečenského původu. Žalobce zpochybnil možnost vnitřního přesídlení v Rusku, které žalovaný v napadeném rozhodnutí zmínil s ohledem na informace Velké Británie. Konstatoval, že vnitřní přesídlení je v reálu nemožné, s ohledem na nemožnost žít v jiném regionu, neboť zde nedostane práci a povolení k pobytu. Je to nereálné s ohledem na vzrůstající xenofobii, rasismus a pěstování nenávisti ke kavkazským národům.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Vyslovil názor, že žalobci byl poskytnut dostatečný prostor k uvedení všech důvodů, kvůli kterým žádá v ČR o udělení mezinárodní ochrany. Ve správním řízení vystupovala zkušená tlumočnice, s jejíž osobou žalobce vyslovil souhlas. Pokud měl vůči ní výhrady, měl možnost je sdělit, popřípadě si na své náklady obstarat tlumočnicka dle své volby. Před započítím pohovoru také uvedl, že se cítí zdravý a je pohovoru schopen. Námitka ohledně psychického stavu tedy nemůže obstát. Žalovaný důkladně posoudil situaci žalobce i jím tvrzené obavy, obstaral si příslušné informace o situaci v zemi původu a tyto náležitě vyhodnotil. S informacemi byl žalobce seznámen a sám k nim nechtěl nic doplnit. Žaloba je prováděna konfrontací s rozhodnutím o udělení mezinárodní ochrany R.O. Každé řízení je však specifické a každý případ musí být posouzen individuálně. Žalovanému je známo, že

udělení azylu panu R.O. bylo založeno na naprosto odlišném skutkovém stavu věci. V tomto směru nelze namítat, že žalovaný nerespektuje vlastní rozhodnutí a usnesení Výboru pro lidská práva cizinců včetně názoru ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga. Z materiálu pouze vyplývá, že byl schválen podnět výboru pro lidská práva cizinců a tento bude teprve předložen k dalšímu projednání. Žalovaný se vypořádal se všemi žalobcovými obavami týkajícími se ohrožení na jeho životě, obstaral si informace ohledně vojenské služby, na jejichž základě vyloučil opodstatněnost obav žalobce z hlediska azylově relevantních důvodů. Konstatoval, že potíže žalobce kvůli starším bratrům se kvůli absenci jakýchkoliv potíží u nejmladšího bratra jeví jako nepravděpodobné. Pokud by obavy žalobce byly opodstatněné, dalo by se očekávat, že během doby, kdy se žalobce nacházel ve své vlasti, byly by proti němu učiněny konkrétní kroky. K ničemu takovému však nedošlo. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce se nesetkal s žádným jednáním dosahujícím takové míry intenzity, aby ohrožovalo jeho život a svobodu. K otázce zjišťování totožnosti žalobci ze strany Policie ČR se nepřísluší žalovanému vyjádřit, neboť žalobce se o tomto ve správním řízení nezmiňoval. Žalovaný pouze odkazuje na reakci na stížnost adresovanou právní zástupkyni dne 29.4.2011, která je založena ve správním spise na čl. 124 – 125.

K vyjádření žalovaného podal žalobce repliku. Vyslovoval nesouhlas s tím, že si žalobce obstaral relevantní informace o vlasti žalobce. Pokud by tomu tak bylo, nemohl by uvádět jako důvěryhodná fakta skutečnosti, na kterých zakládal odmítnutí udělení mezinárodní ochrany. Žalobce poukázal na jiné informační zdroje, jako jsou zprávy Amnesty International ECRE, organizace Memorial, Evropského parlamentu a další. Konstatoval, že se závěry těchto organizací je v souladu rovněž zjištění žalovaného uvedené ve věci rozhodnutí o udělení azylu Č. R.O. Žalovaný výslovně uvádí „navíc v Ruské federaci dochází k diskriminaci lidí pocházejících z Kavkazu. Tito lidé jsou diskriminováni na úřadech, jsou terčem policejní šikany a zejména brutálních útoků ze strany ruských skinheads...“. Vzhledem k tomu, že žalobce pochází z Kavkazu platí uvedené i pro něho. Je tedy zřejmé, že i jemu hrozí diskriminace na úřadech a policejní šikana – porušování základních lidských práv, což vzhledem k jeho odmítnutí služby v ruské armádě páchající genocidu na jeho vlastním etniku, udělení politického azylu rodinám dvou vlastních bratrů v Rakousku a jeho několikaletému pobytu co by žadatelé o azyl za hranicemi RF znamená ohrožení jeho svobody a života. Dále žalobce konstatoval, že usnesení Rady vlády pro lidská práva k situaci čečenských žadatelů o azyl v ČR bylo předloženo k dalšímu projednání vládě. Rada vlády pro lidská práva tedy nejen schválila podnět výboru pro práva cizinců, ale vypracovala i usnesení, které bylo radou vlády pro lidská práva schváleno. Dle názoru žalobce také samotné nezákonné jednání Policie ČR, která prozradila totožnost a místo pobytu žalobce velvyslanectví RF v ČR, zakládá důvodnost k udělení mezinárodní ochrany žalobci. Žalovaný konstatoval, že se žalobce o této skutečnosti ve správním řízení nezmiňoval. Žalobce však okamžitě po obdržení informace z policejního protokolu datového 22.3.2011 na tuto skutečnost reagoval a podal písemnou stížnost.

Soud ve věci rozhodl v souladu s § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního bez nařízení jednání, neboť zjistil, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení. Konkrétní zjištěnou vadou je, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je ve vztahu k některým zjištěným okolnostem, které jsou pro posouzení věci podstatné, v rozporu se spisy, popřípadě v nich nemá dostatečnou oporu.

Soud nezpochybňuje, že tvrzení žalobce v současném řízení a v řízení, které bylo na jeho žádost vedeno v roce 2006, vykazuje určité rozpory. Žalobce bezesporu tvrdil rozporné okolnosti pokud se týkalo druhu fyzického násilí, které proti němu použili ruští vojáci v roce 2005, dále v tom, zda před odjezdem v roce 2005 mu jeho otec zajišťoval pas i vízum nebo pouze vízum. Oprávněné pochybnosti způsobují rovněž doklady, kterými žalobce prokazoval svoji přítomnost v zemi původu v roce 2010 (nicméně žalovaný nevyvrátil, že žalobce v roce 2010 v zemi původu pobýval). Dle názoru soudu některé rozpory jsou vysvětlitelné s ohledem na dobu, která uplynula od prvního řízení. Zejména má soud na mysli otázku, zda žalobci před jeho odjezdem v roce 2005 otec opatroval pas i vízum, nebo pouze vízum. Soud také připouští, že tvrzením ohledně fyzického násilí, kterého měl být dle svého tvrzení terčem, se mohl žalobce snažit dodat svým výpovědím větší váhu. Nicméně soud konstatuje, že v hlavní linii svých tvrzení byl žalobce v prvním i současném řízení zcela konzistentní. Tvrdil, že před svým odjezdem v roce 2005 měl problémy kvůli svým dvěma bratrům, kteří ze země původu odjeli a kteří následně obdrželi azyl v Rakousku, kde dosud žijí. Žalobce v prvním i v druhém řízení shodně tvrdil, že pro něho přijeli muži v maskách a vojenských uniformách, kteří se ho ptali na jeho bratry, přičemž se vůči němu dopustili fyzického násilí. Konzistentně také vypovídal, že jeho otec za jeho propuštění musel zaplatit peníze.

Žalovaný své závěry postavil zčásti na zpochybnění věrohodnosti žalobce. Zásadní rozpor žalovaný spatřil v tom, že v prvním řízení žalobce tvrdil, že po propuštění od vojáků se schovával u strýce a otec mu mezitím zajistil vystavení cestovního pasu a víza. Konstatoval, že v současném řízení tvrdil, že pas již měl a otec mu zajistil pouze vízum. Jak již je výše uvedeno, tento rozpor soud nepokládá za nikterak zásadní. V současném řízení se žalobce vůbec nevyjadřoval k tomu, zda bezprostředně před odjezdem byl schován u strýce. Vypověděl, že po propuštění zemi původu opustil asi za týden nebo 10 dnů.

Další podstatný rozpor spatřoval žalovaný v tom, že žalobce v prvním řízení uvedl, že dne 8.11.2005 dostal povolávací rozkaz a nyní uvedl, že v době prvního pobytu doma nedostal nikdy povolávací rozkaz k nástupu na základní vojenskou službu. Uvedené konstatování žalovaného však nemá oporu ve správním spise. Je pravdou, že v prvním řízení žalobce uvedl, že dne 8.11.2005, tedy bezprostředně před svým odjezdem ze země původu, obdržel povolávací rozkaz. V současném řízení žalobce v této souvislosti konkrétně vypověděl takto: „v době pobytu doma jsem nic nedostal“. Není tedy pravdou to, co uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, když tvrdil, že žalobce přesně uvedl, že v době prvního pobytu doma nic nedostal. Odpověď žalobce, že v době pobytu doma nic nedostal následovala poté, co na dotazy žalovaného odpovídal ve vztahu k jeho desetiměsíčnímu pobytu u rodičů v roce 2010. Je pravdou, že žalovaný uváděl dotaz: „dostal jste někdy povolávací dotaz k nástupu na ZVS?“. Dle názoru soudu však otázka působila tak, že se vztahuje k desetiměsíčnímu pobytu žalobce v zemi původu v roce 2010. Následně, pokud byl žalobce upozorněn, že v této otázce vypovídal odlišně od prvního řízení, uvedl, že otázku nepochopil, konstatoval, že začátkem listopadu skutečně dostal povolání na vojnu.

Obavy žalobce žalovaný shledal nepravděpodobnými nebo nadnesenými rovněž z důvodu, protože žalobce nedokázal vysvětlit, proč by s ohledem na nebezpečí místního prostředí a kvůli problémům s tím, že jeho starší bratři opustili zemi původu, měli hrozit problémy pouze jemu a ne žádnému z dalších členů rodiny, kteří tam bez problémů žijí.

Poukázal na absenci jakéhokoliv jednání místních orgánů vůči ostatním členům rodiny a poukázal také na to, že dle žalobce vyjádření žije jeho mladší bratr, který se nedávno oženil, v D. v S. spokojeným rodinným životem a to i přes to, že má v zahraničí tři bratry, kteří by se měli svým odchodem do zahraničí minimálně vyhýbat nástupu vojenské služby.

V uvedených úvahách soud spatřuje nejpodstatnější pochybení žalovaného. Uvedené závěry nemají oporu ve správním spise a soud je nucen konstatovat, že jsou dokonce v rozporu s tím, co žalobce ve správním řízení uváděl. Pro přesnost soud rekapituluje otázky, které byly žalobci kladeny při pohovoru dne 1.3.2001 a jeho odpovědi. Otázka: „kde, resp. na jaké adrese jste žil před odchodem z D.“ odpověď: „vesnice S., ulice ..., do současnosti tam žijí rodiče a mladší bratr, který se nedávno oženil, žijí tam i s manželkou a mají ročního syna. Otázka: „Tomuto mladšímu bratrovi tam takové nebezpečí jako vám nehrozí?“, odpověď: „všechny mé problémy začaly kvůli mým starším bratrům. Ti odjeli v roce 2004, mně bylo 18 a jemu 13. On byl ještě dítě, tak jemu nic nedělali.“ Otázka: „v současné době tam bratrovi kvůli vám nic nehrozí?“, odpověď: „nevím, protože je tam vše možné, tam nejsou žádné záruky pro nikoho.“ Následně je na čl. 5 protokolu zaznamenána následující otázka: „myslíte si, že poté, kdy vás otec bez problémů vykoupil ze zadržení v roce 2005, zabýval jste se zápasem ve volném stylu, bratr doma žije bez problémů, vy jste se domů bez problémů vrátil a žil tam 10 měsíců, tak by vám tam mohlo hrozit ještě nějaké pronásledování?“, odpověď: „doma jsem se snažil moc neukazovat a když mi přišlo předvolání na vojenskou správu a na prokuraturu, tak jsem se začal obávat, proto jsem raději odjel“.

Soud nezjistil ze správního spisu, že by se žalobce ještě někdy jindy vyjadřoval k tomu, jakým způsobem v zemi původu žijí jeho rodiče a bratr s rodinou. Z obsahu výše uvedených citací, otázek a odpovědí, tak jak byly vyjádřeny při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a které soud uvádí doslovně, dle názoru soudu nelze v žádném případě vyslovit závěr, že by žalobce tvrdil, že jeho příbuzní žijí v zemi původu bez problémů a obav. Myšlenku, že bratr žije doma bez problémů, totiž vyslovil ve své otázce pracovník žalovaného, nikoliv žalobce. Bezesporu se jednalo o otázku nepřipustně položenou, sugestivní. Jak vyplývá z výše uvedených citací, žalobce na tuto otázku ani nereagoval takovým způsobem, že by myšlenku žalovaného potvrdil. Závěr žalovaného, že bratr žalobce s rodinou žijí v zemi původu spokojeně bez problémů a s ohledem na tuto skutečnost jsou obavy žalobce nereálné a nadnesené, je tedy ničím nepodloženou hypotézou.

Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2008, čj. 47 Az 6/2007-93, podle kterého „*Správní orgán je povinen vycházet při rozhodování ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu (§ 3 správního řádu z roku 2004). Je porušením této zásady, pokud správní orgán opírá rozhodnutí o vlastní hypotézy, v důsledku kterých znevěrohodňuje výpověď žadatele.*“

Soud dále konstatuje, že žalobce logicky vysvětlil, proč on je a byl ve větším ohrožení, než jeho mladší bratr, který dosud žije v zemi původu. Uvedl, že všechny problémy začaly kvůli jeho starším bratrům, kteří odjeli v roce 2004. Jemu bylo tehdy 18 let, mladšímu

bratrovi bylo 13, byl ještě dítě. Dle názoru soudu je vzhledem k uvedenému věkovému rozdílu pochopitelné, že v roce 2005 byl vyslýchán žalobce.

Soud připomíná, že žalobce od počátku konzistentně tvrdil, a to v současném i předchozím řízení, že měl obavy z výkonu vojenské služby jeho problémy začaly kvůli jeho starším bratrům. Nebylo zpochybněno, že tito v roce 2004 odešli ze země původu a v Rakousku obdrželi azyl. Soud pokládá za vážné pochybení žalovaného, pokud se za těchto okolností blíže nezabýval tím, z jakého důvodu starší bratři žalobce ze země původu odešli, a zda s ohledem na to se žalobce může v zemi původu obávat pronásledování nebo ohrožení vážnou újmou. Z protokolu o pohovoru, který byl se žalobcem veden v rámci prvního řízení 1. 3. 2006 vyplývá, že tenkrát žalobce uváděl, že nezná důvod, proč byli jeho bratři v centru pozornosti vojáků. V současném řízení žalobce v souvislosti se staršími bratry zmínil, že jeden z nich působil v čečenské armádě. Žalovaný se však na tuto okolnost dále nedotazoval a nijak ji v napadeném rozhodnutí nevyhodnocoval. Dle názoru soudu tak učinit měl a rovněž se měl zabývat tím, z jakého důvodu obdrželi bratři žalobce v Rakousku azyl.

Soud vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003-41, dostupného na www.nssoud.cz, podle kterého „*Povinností správního orgánu je zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. Z žádného ustanovení zákona však nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla Povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.*“

Soud opětovně připomíná, že pokud žalobce tvrdil, že jeho problémy začaly v souvislosti s jeho bratry, jednalo se o důvod, který se měl žalovaný pokusit důkladně objasnit. Žalovaný sám s ohledem na informace o zemi původu připustil, že existuje možnost perzekuce lidí, kteří se vrátili z exilu na severní Kavkaz, nebo i navrátilců z jiných regionů ruské federace do republik severního Kavkazu. Zastupitelský úřad se však kloní k názoru, že tyto osoby nebyly perzekuovány z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu, ale z jiných politických důvodů. Žalovaný však nevyloučil, že by v případě žalobce, by jiné politické důvody mohly existovat s ohledem na starší bratry žalobce. Je totiž zřejmé, že bratři žalobce museli být v zemi původu nějakým způsobem perzekuováni, pokud obdrželi mezinárodní ochranu v Rakousku.

Za ničím nepodložený závěr považuje soud rovněž konstatování žalobce, který na čl. 9 napadeného rozhodnutí uvedl, že žalobce neměl žádné problémy s opakovaným opuštěním své vlasti a s návratem domů. Žalobce totiž jednoznačně tvrdil, že pokud v únoru roku 2010 odjel z ČR do země původu, cestoval nelegálně ukryt v kamionu až do Moskvy. Rovněž cestu z Moskvy do Vídně v listopadu 2010 dle svého tvrzení absolvoval nelegálně opět ukryt v nákladovém prostoru kamionu. Za těchto okolností je závěr o opakovaném bezproblémovém opuštění a návratu do země původu v rozporu se správním spisem.

Soud dále připomíná, že po vydání napadeného rozhodnutí vyšlo ze správního spisu vyplývá najevo, že Policie ČR kontaktovala ruské státní orgány při ověřování totožnosti

žalobce. Dle tvrzení zástupkyně žalobce došlo také k návštěvě zástupce Velvyslanectví RF v ČR u žalobce v zařízení pro zajištění cizinců v Poštovné. Žalovaný tuto skutečnost důkladně prověřil a v novém rozhodnutí zváží, zda žalobce z tohoto důvodu v případě návratu do země původu nemůže být ohrožen pronásledováním nebo vážnou újmou ve smyslu zákona o azylu.

Vzhledem ke zjištěným vadám řízení soud napadené rozhodnutí soud napadené rozhodnutí v souladu s § 76 písm. b) s.ř.s. zrušil. Vzhledem k tomu, že se dle názoru soudu jedná o vady podstatné a může dojít ke změně skutkového stavu, nezabýval se soud vypořádáním ostatních žalobních námitek. Žalovaný v novém rozhodnutí znovu vyhodnotí skutkový stav tak, aby byl zcela v souladu s obsahem správních spisů, doplní dokazování takovým způsobem, že provede se žalobcem doplňující pohovor a zjistí, z jakého důvodu odešli ze země původu jeho bratři, popřípadě opatří další podklady rozhodnutí. Soud připomíná, že žalovaný je v souladu s ust. §78 odst. 5 vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku.

S ohledem na důvody, pro které soud zrušil napadené rozhodnutí pokládal za zcela nadbytečné zabývat se důkazními návrhy žalobce.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s v platném znění. Žalobce měl ve věci úspěch, nebylo však zjištěno, že by mu vznikly náklady, které by mu soud mohl přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozsudku, který nabývá právní moci dnem doručení (§ 54 odst. 5 s.ř.s.) je přípustná kasační stížnost za podmínek stanovených v § 102 a následujících s.ř.s., která musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Brně ve dvojím vyhotovení. Stěžovatel, který nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Brně dne 20. prosince 2011

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
Samosoudkyně

U s n e s e n í :

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Bystřickou ve věci

žalobce **A.A.**
zast. Hanou Demeterovou, pracovnící o.s. Pomoc jednomu člověku se sídlem
Horská 2107/2c, 128 00 Praha 2,

proti

žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem Nad Štolou 3,
170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.4.2011, č. j. OAM-23/LE-PA03-PA03-2011,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. prosince 2011, č.j. 56Az 16/2011 - 63, se ve výroku č. II opravuje tak, že správně zní:

Žalobci se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně vydal dne 20. prosince 2011 rozsudek č.j. 56Az 16/2011 - 63, kterým ve výroku č. I zrušil rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 4.4.2011, č.j. OAM-23/LE-PA03-PA03-2011 pro vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení a ve výroku č. II rozhodl tak, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává. Soud zjistil, že došlo ke zřejmé nesprávnosti ve výroku rozsudku, když uvedl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává, když správně mělo být uvedeno, že se náhrada nákladů řízení nepřiznává žalobci.

S ohledem na skutečnost, že došlo k chybě v psaní ve výroku rozsudku, rozhodl soud podle ust. § 55 odst. 5, ust. § 64 s.ř.s., ve spojení s ust. § 164 o.s.ř., tak, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

Podle ust. § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

S ohledem na skutečnost, že k chybě v psaní došlo ve výroku rozsudku, rozhodl soud podle ust. § 54 odst. 4 s.ř.s. tak, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. ledna 2012

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
samosoudkyně